

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancaute nu se voru
primi decatu numai de la core-pun-
dinti regulari ai „Federatiunii”.
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'i'a:

prea-intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a tim-
brale pentru fiesoc-care publica-
tiune separatu. In loculu deschisu
20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Resbelulu francesu-prusescu si Ro- mani'a.

Telegramele venite, in 3. aug., de pre cam-
pulu bataliei ni spunu, ca francesii au cuceritu
Saarbrücken-ulu, una cetate confiniaria in provin-
ci'a renana, vis-a-vis de Forbach. Ce e dreptu, de-
taiurile cunoscutu pana acum'a sunt inca pîe seci,
pentru a potè face d'in ele una icona adeverata
despre lupt'a ce avu locu, la numit'a cetate, intre
cele doue poteri mari si tari, atatu prin arme catu
si prin cultura si civilizatiune; cu tote aceste inse
se pote afirmá cu siguritate, ca cu lupt'a de la
Saarbrücken s'auinceputu, in mesura mare, operatiu-
nile d'in ambe partile si ca, prin urmare, e posi-
bilu ca in momentul acestu-a ambe armatele se
batu pre intrega linia d'intre Metz si Strassburg.

Detaiurile despre lupt'a de la Saarbrücken
d'in 2. I. c., venite prin ajutoriulu firului electri-
cu parte d'in castrele franceze, parte d'in cele prus-
esci, recunosc si constata unanimu invingerea
reportata de francesi. Asiè, una scire electrica d'in
Arlon, cu datulu 3. aug., venita preste Parisu,
spune urmatoriile: „Despre lupt'a de ieri, portata
pentru colinele d'in giurulu Saarbrücken-ulu, se
aude, ca acea a fostu sustienuta d'in ambe partile
cu bravura mare. Prussii, cari steteau in facia
francesiloru in numeru precumpenitoriu, sustieneau
la inceputu cu cerbicia pusetiuniloru lor, cari inse
nu se poteau aperi lungu tempu contra foculu
uciditoriu alu coloneloru franceze. La inceputu,
prussii se retrasera la Saarbrücken fara a-i obser-
va cine-va, unde luara de nou pusetiune. Putienu
dupa acea, artileria franceza a inceputu, d'intr'una
pusetiune favorabile, cu 23 tunuri unu focu mis-
titoriu contra Saarbrücken-ulu, pentru a alungá
pre prusi, ce'a ce i-a si succesu, dupa-ce a pefa-
cutu in cenusia trei parti ale cetatii. Francesii au
inceputu asta di a innaintá preste Saarbrücken.
Se dice, ca prussii au suferitu perdi forte mari
cu ocaziunea luptei de ieri.” Alte telegrame d'in
Parisu, cu datulu 3. aug., spunu: „Una parte a
gardeloru s'a luptatu la Saarbrücken cu eroismu.
Glontiele cadeau innaintea imperatului si a prin-
cipelui imperialu. Mitrailleuse-le (una specia de
tunuri ce improsca mai multe glontie de una-data)
s'au aretatu infricosiate. In urma ordinului impe-
ratului, d'a impusca cu mitrailleuse-le numai candu
va fi de lipsa, francesii au impuscatu, in una de-
partare de 160 metri, a supr'a unui despartimentu
inimicu, care mergea pre partea dreapta a caili fe-
rate. Despartimentulu fu numai decatu imprasciatu,
remanendu morti jumetate d'in fetiorii, cari lu
compuneau. Unu altu despartimentu inimicu avu
totu acea sorte. Ofieierii nostri artileristi constata
unanimu efectulu nimicitoriu alu mitrailleuse-loru.
Prisonerii prusesci inca constata superioritatea pus-
celoru franceze. Maresialulu Bazaine inca a avutu
una lupta cu avangardele inimice, d'intre cari fure
ncisi mai multi fetiori. D'in partea francesiloru nu
s'a ranitu nici unulu.” Aceste sunt scirile venite
d'in funte francesu.

Unu telegramu ofic. d'in Berolinu, cu datulu
4. aug. spune, cu privire la lupt'a de la Saar-
brücken urmaritoriele; „Pre langa totu foculu ar-
tileriei precumpenitorie a inimiculu, avangardele
nostre au remasu in pusetiunea lor; si numai
dupa-ce inimiculu a formatu 3. divisiuni, miculu
despartimentu prusescu s'a retrasu d'in cetate,
luandu pusetiune noua in partea nordica de langa
cetate. Perderea suferita se urca la 20 ofieieri si
70 fetiori; perderea inimiculu inca pare a fi ma-
re. Totu in acea diua (2. aug.) inimiculu a trecut
cu una colona tare confiniere pre la Rheinheim, a
impuscatu a supr'a patrului de d'incocce, si innain-
te de murgitulu serei s'a retrasu inderetru.” Una
alta scire electrica, venita d'in Mainz in 4. au-
gustu, spune despre una invingere gloriosa a prus-
iloru, raportata la Weissenburg, langa drumulu
ce duce de la Strassburg-Hagenau la Landau,
si anume: Mainz, 4. aug. 8. ore 55 minute d. m.
„Prussii au raportatu, la Weissenburg, una invin-
gere stralucita contra francesiloru. S'au prinu

500 fetiori si s'a cuceritu unu tunu. Generalulu
francesu Douai a caditu mortu. La lupta au partici-
patu bavaresii, nassauenii, hessenii, regimentulu
d'in Posia si celu silesianu. Francesii au parasitu
campulu luptei in fuga selbateca. Aici domnesce
una bucuria ne spusu da mare. In tote stradele se
tientu vorbiri. Regele multumesce principelui de
corona. Generalulu prusescu Kirchbach este ranitu.
Perderile sunt forte mari.” Pana aci telegramulu.

Pre cum se vede, scirea prima, venita d'in
Prussia, constata invingerea francesiloru la Saar-
brücken si retragerea prussiloru d'in cetate; a
doua inse ni spune, ca in 4. aug. s'a intemplat
una lupta noua la Weissenburg, si ca cu acesta
ocaziune armele prusiane au raportatu invingere
gloriosa a supr'a celoru franceze. Catu despre noi,
credemu, ca acesta scire d'in urma e precipitata
si, prin urmare, nu i-vomu dá pre mare credie-
mentu, ci vomu acceptá ca se constate si prin
telegramele franceze. In urma acestoru premise,
nu mai incape nici una indoieala, ca infricosiatele
scene ale resbelului si sangerosele massacrari ale
poporeloru si-au luat adeveratulu inceputu. Deci
se aruncamu una privire fugitiva a supr'a Euro-
pei, si se vedemu ce conduita ieu statele europene
facia de acestu resbelu mare.

Cu asesta ocaziune nu vomu vorbi despre sta-
tele germane de media-di, la cari apartienu: Ba-
den, Bavaria si Württemberg'a, ca-ci aceste au in-
tratu degi de multu sub flamur'a prusescu, de-
chiarandu resbelu Franciei si credintia neclintita
betranului rege prusescu Vilhelmu. Catu despre
conduita celoru-a-lalte state, atatu primarie catu
si secundarie, potemu afirmá cu tota siguritatea,
ca pretotindene domnesce cea mai mare activitate
intru organizarea si mobilizarea poteriloru lor
armate. Vedemu sp. es. pre mic'a Elvetia, pre Bel-
gia, Dania, Norvegia si Svedia pregatite pentru
verice eventualitate si sustienendu neutralitatea
armata facia de resbelulu francesu-prusescu, ce
amenintia cu punerea in fiacare a intregi Euro-
pe; vedemu pre Italia punendu-si armata, atatu
cea de pre uscatu catu si cea depre apa, pre pi-
tioru de bataia; de asemenea si in Russia se de-
svolta una activitate estra-ordinaria, pentru ca se
nu fia surprinsa prin acestu resbelu terribilu; ba,
firulu electricu ni aduce mai pre tota diu'a sciri
despre miscarea si concentrariile armatei rusesci
aci-si la confinierele Romaniei, aci-si la ale Austriei
si Prussiei. Ce este si mai multu, insu-si turculu
muribundu, pre care lu mai sustiene in orientele
Europei numai gratia poteriloru mari europene,
inca se misca, si-incorda tote poterile si misca
tote petrele, pentru ca se nu fia inghitu intre
furtunele cari amenintia Europ'a. Asiè scirile
mai recinti, venite d'in Constantinopole ni spunu,
ca armata turcesca a primitu ordinu d'a ocupa
fruntariile Romaniei, Serbiei si Muntenegrului.

Veduramu in tempulu d'in urma pre Dlu
A n d r á s s y, ministru-presiedinte alu Ungariei,
cerendu de la camera unu creditu de 5 milioane
florini, pentru inarmarea si mobilizarea honved-
loru, era pre guvernulu d'in Vien'a, inchiaandu
negotie cu industriarii cei mari pentru liferari pre
sem'a armatei; cu unu cuventu, Austro-Ungaria
se pregatesce, inarmeza. De asemene si Angli'a.
Si ore ce se insemne aceste pregatiri alta-ce, de
catu preliudu unei conflagratiuni europene, unu
resbelu generalu.

Si acum, analisandu pre scurtu activitatea si
conduita stateloru europene, se vedemu ce se in-
templa in Romania, de carea suntemu mai multu
interesati, de catu de ori-ce alta. Intru adeveru,
ne cuprinde una terore panica si anim'a nostra se
sfasia in doreri si convulsioni, fiindu constrinsi a
constata, ca actualulu guvern romanu personifica
tote relele, tote slabitiunile, numai energia, pa-
triotismu si romanismu nu. Elu, ca si veri-care
guvernu anti-nationalu, pare a se multumi cu
pronunciarea camerei, facuta cu privire la inter-
platiunea dlui deputatu B l a r e m b e r g, ca adeca
„Romania va fi acolo unde va falfai drapelulu
Franciei.” Ne bucuramu pentru acesta declara-
tiune franca, provenita d'in anima de frate catra

frate, si si noi amu dechiaratu si dechiaramu si
acum'a, ca anim'a nostra nu pote bate pentru al-
tulu de catu pentru Francia, si ca simpatiele
nostre nu potu fi decatu simpatie pre cari le nu-
tresce frate catra frate. Aceste inse sunt numai
frase frumoase si fara vietia. Noi d'in parte-ne amu
asceptatu ca, in urm'a susu numitei dechiaratiuni,
camer'a se se fia dechiaratu ca observa nu neu-
tralitatea simpla, ci neutralitatea armata; amu as-
ceptatu, ca guvernulu se fia cerutu de la camera
unu creditu pentru inarmarea tieri; am ascep-
tatu, ca elu se fia cerutu de la camera permisi-
unea pentru a conchiamá sub arme tota armat'a
si, in fine, amu asceptatu ca guvernulu se fia ma-
nifestatu una politica natiunale, demna de natiu-
nea romana.

Dar' ce se vedi! Guvernulu nu numai n'a
corespunsu detorintiei sale, ce o are facia de tiera
si natiune; nu numai ca a desconsideratu tote
cate le insiraramu mai susu, ci, ce e si mai multu
si mai dorerescu, elu a facutu pendinte sortea
esistintia si venitoriulu Romaniei de la gratia si
favorulu, nu scimu alu cui, pote alu Russiei seu
Prussiei seu scie Ddieu de la alu cui; elu a
umilitu tier'a, lasandu-o fara armata si fara ape-
ratori in tempi atatu de viforosi precum sunt acesti
de acum'a; a prolongatu corpurile legiutorie,
prin urmare, a indepartatu si refusatu consiliulu
natiunei, pentru ca cu atatu mai neconturbatu se-
si pota esecuta planurile si scopurile rezervate. Si
ore se nu fia aceste una cursa intinsa contra na-
tiunei romane? La acesta lasamu se raspunda on-
cetitoriu; d'in parte-ne ne marginimu a face apelu
la patriotismulu confratiloru nostri de d'incolo de
Carpati, mentiuandu-li, ca politic'a guvernului
I e p u r e a n u duce patri'a Romaniloru in abi-
sulu peritiunei si distrugerei. Credemu ca e tem-
pulu supremu, ca Roman'a se aiba una-data unu
guvernu tare, patrioticu si romanescu, pentru ca
numai asiè i se va potè asecura rolulu, ce i este
destinatu a-lu joa in concertulu stateloru euro-
pene. Asceptamu, ca totu romanulu, fia acelu-a de
verice partita, se-si intinda man'a fratiesca; se
delature tote pasiunile de partita, si idolulu lui
se fia: P a t r i a, N a t i u n e s i R o m a n i s m u !

Statutele

Reuniunei pentru invetiatura poporu-
lu romanu in protopopiatulu. . . .

(Fine.)*

V. Oficialii reuniunei.

§. 25. Oficialii reuniunei sunt:

- unu presiedinte;
- unu v. presiedinte;
- unu notariu primariu;
- unu notariu secundariu;
- unu casariu;
- unu bibliotecariu;
- unu economu;
- unu advocatu.

§. 26. Toti acesti-a se alegu prin adunarea gen. d'iu
membrii reuniunei, pre cate 3 ani.

§. 27. Acesti oficiali imbraca oficiu onorariu, prin
urmare fara de salariu; totu-si se concedo adunarei gen.
dreptulu ca, in casuri estraordinarie, se remunereie pre
unulu seu pre altulu d'intre ei.

§. 28. Dropturile si detorintiele pre-
siedintelui sunt:

- a conchiamá adunarea gen. si a comitetului, si a
porta presidiulu intr'insele;
- a supraveghia, ca desbaterile si conclusiunile
adunarei se se duca potrivit scopului si intereseloru
reuniunei;
- a supraveghia, ca cei-a-lalti membri se corespon-
da detorinteloru lor cu acuratetia;
- a represinta reuniunea in afacerile ei. Intreprin-
derile presiedintelui in numele reuniunei, cari producu
obligatiuni asupr'a-i, numai atunei voru fi obligatori

*) Vedi Nr. trecutulu alu „Federat.”

pentru ea, dacă acele au urmatu d'in vointia adunarei gen. seu a comitetului, si dacă scrisorile respective voru fi subsemnate de notariulu reuniunei;

e) presedintele numai asié va poté asemná solutiuni d'in banii reuniunei, dacă acele voru fi preliminate de comitetu, si dacă cartea de asemnare va fi contrasemnata de notariulu reuniunei.

f) presedintele ingrigesce despre esecutarea conclusiunilor adunarei gen. si ale Comitetului, si d'in tempu in tempu orîndue escontarea cassei.

§. 29. V-presedintele: a) suplinesce pre presedinte in tote drepturile si indetoririle lui, conformu § lui precedinte, pre candu presedintele este impededatu de a functiuná;

b) etse esecutorele conclusiunilor reuniunii in cause materiali;

c) ingrigesce despre castigarea instrumintelor de invetiamentu si altoru obiecte pentru reuniune; ingrigesce despre impartirea aceluora, conformu conclusiunilor adunării;

d) supraveghiaza, ca ajutoarele si instrumintele de invetiamentu, impartite scoleloru, sè se intrebuintiedie spre scopulu prevediutu in asemnare, respective in folosulu scoleloru.

§. 30. Notariulu primariu duce procesele verbali ale adunárilor gen. si ale comitetului.

§. 31. Notariulu secundariu: a) suplinesce pre notariulu primariu, pre candu acestu a e impededatu de a functiuná;

b) gatesce aratare pentru adunarea gen. despre starea si activitatea reuniunei si castiga date despre starea instructiunii si culturai poporali in protopopiatu.

§. 32. Cassariulu: a) incasséza tacsele de la membri;

b) manipuleza banii reuniunei si despre starea cassei face raportu particulariu in adunarea comitetului si raportu generale in adunarea gen.;

c) tiene in evidentiá tacsele restante si pretensiunile reuniunei;

d) solvesce plátile asemnate;

§. 33. Bibliotecariulu ingrigesce de cártile si obiectele scientifice ale reuniunei.

§. 34. Economulu coaduna si asieza in magazinulu reuniunei bucatele si alte naturalie ale reuniunei; mediu-locesce impartirea si vinderea aceluora, conformu conclusiunilor reuniunei; immanuédia cassariului banii incursi d'in vinderea naturalieloru, si in fia-care luna face raportu despre starea magazinului reuniunei.

§. 36. Advocatulu represinta reuniunea in cause procesuali.

VI. Manipularea banilor reuniunei.

§. 37. Banii reuniunei se manipuleza prin casariu, care e detoriu a-i inlocá si fructificá in locuri secure.

Casariulu e respundetoria pentru banii reuniunei.

§. 38. D'in tacsele membriloru 1,10 parte se capitalisedia pentru unu fondu stabile alu reuniunei, ér 9110 párti se intrebuintiedia spre innaintarea scopului reuniunei.

VII. Disolverea reuniunei.

§. 39. Dacă reuniunea s'ar disolve, tota averea ei va trece in posesiunea . . . .

(p. c. Asociatiunei transilvane (aradane) pentru cultura si literatur'a poporului romanu).

Fia ca, convingundu-ne cátu mai curendu, cumcá poporul, care are mai bune scole, si este mai inaintatu in invetiatura, este poporul celu mai de frunte, — sè incepemu a lucrá seriosu pentru scolele poporali si pentru invetiatur'a poporului, si spre acestu scopu sè facemu o liga sacra, a carei ramuri — reuniunile — sè petrun-da tote anghliurile, unde se afla vr'unu sufletu de romanu. La lucru cu totii si cu urgentia; tota minut'a e scumpa, tota díu'a petrecuta in nelucrare ni a duce perdere, ce va trebui sè reparámu. — dacă nu va fi prè-tardíu, — cu mare pretiu.

C o d r u s .

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 3 aug.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Széll. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Car. Kerkápolyi, Ios. Széll si Colom. Bedekovics.

Dupa ceremonialulu indatenatu, ministrulu financielloru, Car. Kerkápolyi, pune pre biuroulu camerei legile sanctionate de Majest. Sa, despre conchiamarea recruteloru asentate pentru an. 1870, si despre creditele suplementarie ale ministriloru pentru aপরeraa tieriei, culteloru si interneloru. — Se tramitu camerei magnatiloru spre publicare.

Se cetesce a trei-a ora si primisce definitivu proiectulu de lege despre modificarea art. XLV d'in 1868. — Se tramite camerei magnatiloru.

Ministrulu financielloru, Car. Kerkápolyi, presinta urmatoriulu rescriptu imperatescu, relativu la inchiderea sesiunei prime si deschiderea sesiunei a dou'a a camerei Ungariei:

Noi Franciscu Iosifu I., d'in gratia lui Domnedieu imperatulu Austriei, regele Boemie, etc. si rege apostolicu alu Ungariei. Salutarea si gratia Nostra credintiosiloru baroni regnicolari, demnitariloru beserecesci si laici si reprezentantiloru iubitei nostre Ungarie si ai tiereloru anecate, cari sunt intruniti la diet'a conchiamata de Noi, pre 20. aprilie 1869 in liber'a cetate regesca Pesta.

Iubiti credintiosi! Inchidendu prin acést'a sesiunea prima a dietei de la 1869—1872, deschisa in 24. aprilie 1869, dechiarámu totu-de-una-data sesiunea de conchiamata pre 4. a lunei eur. De altminte-a remanu cu gratia si favore ces. reg.

Vien'a, 3. augustu 1870.

Franciscu Iosifu, m. p.
c. Iuliu Andrassy, m. p.

Paulu Somsich, analisandu productulu activitatii camerei in decursulu acestui anu, dechiará de inchisa sesiunea prima.

Dupa acé'a se cetesce si autentica procesulu verbalu alu siedintiei de asta-di.

Siedinti'a se inchiaia la 11^{1/2} ore a. m.

Siedinti'a de la 4 aug.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Ales. Bujanovics. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Balt. Horváth, Ios. Széll, Colom. Bedekovics si Car. Kerkápolpi.

Dupa cetirea rescriptului imperatescu, care dechiará de deschisa sesiunea a dou'a, presedintele invita camer'a a se constitui.

Conformu regulamentulu, se face votarea pentru vice-presedintele primariu si secundariu, si se alege Stefanu Bittó cu 137, si Bela Perczel cu 135 voturi.

Dupa acé'a se alege de notari: Paulu Jámbor cu 244, Alesandru Bujanovics cu 237, Hugo Anker cu 211, Colomanu Széll cu 202, Stefanu Majláth cu 145 si Georgiu Ivácskovics cu 110 voturi; éra questoru alu camerei se alege Ladislau Kovács cu 170 voturi.

Presedintele întreba, dacă camer'a voiesce sè proceda acum'a la alegerea delegatiunii si a comisiunii financiare? Se decide. — In urma acestei decisiuni se si procede la alegere. — Resultatulu se va publicá in siedinti'a de mane. (5. augustu.) — Carolu Bobory dechiará, că parti'a d'in 1848 nu alege in delegatiune.

Siedinti'a se inchiaia la 1^{1/2} ore d. m.

Teiusiu in 2. Aug. 1870.

(Destituirea primariului opidanu si una interpelatiune cátra Dlu Comite supremu alu Albei-Inferiore). Inainte de ce asiu veni la meritulu obiectului, permiteti-mi, Dle Redactore, ca sè facu o mica abatere dela tema, ca lucrulu sè apara cu atátu mai limpede, mai chiaru.

In tote comunele mestecate d'in deosebite natiunalitati, lupt'a între aceste d'in urma indata dupa anulu 1848, a devenitu forte invidiosunata, si inca d'in caus'a momentosa, cá principiulu de natiunalitate, acésta idea eterna a strabatutu chiaru si in colibele tieraniloru, si, dupa constelatiunile de facia, pare a se apropiá de realizare.

Cumca nece Teiusiulu, locuitu de preste 1400 suflete Romani, cam 400 suflete unguri si preste 200 gidani si alti straini, nu a potutu remané neatinsu de acésta lupta de rase, se scie d'in multele procese, ce au avutu de a portá romanii Teiusiani, si cu deosebire fostii granitarii romani, tinentori de Reg. secuiescu de husari Nr. 11, intentate de cátra conlocuitorii unguri, de 21 ani incoce, cari ne-au costatu sume enorme, si de cari procese nu suntemu scutiti nece adi.

Done sunt inse causele mai de aproape, pentru cari fratii magiari se lupta contr'a nostra ou atát'a invidiosunare, si adeva: a) ca sè deé acestui opidu romanescu colure adeveratunguresca, dupa tipulu si asemnarea lor; si b) ca, apucandu la putere, sè puna man'a pre venitele fostiloru granitarii, ca astafeliu, prefacundu-le in comunale, sè faca cu ele scole comunale, seu dupa conceptulu adeveratungurescu „scole magiari satorie.“

Si, ca sè nu me abatu prè tare de la obiectu, am sè spunu numai atát'a fratiloru magiari d'in Teiusiu, cá pana va mai traí numai unu sufletu d'entre fostii granitarii, nu vomu suferi, ca acele venite, cascigate de stramosi cu bravura, aপরandu cu sabi'a in mana patri'a, natiunea, limb'a si datenele strabune romane, nu vomu suferi, dícu, ca acele sè se instraineze de la noi prin mane profane si intrige marsiave. Dreptatea vorbesce, Dloru!

Premitiendu aceste-a, sè trecu la obiectu. On. publicu cetitoriu se va mirá, — dar' ce dícu mirare! la noi e lucru acestu-a de tote dílele, — cá fostulu primariu opidanu Pavelu Popa e destituitu d'in oficiulu seu d'in simpl'a ratiune cá e Romanu; afirmez, cá singuru pentru acé'a a fostu destituitu, cá e romanu. Comisiunea inve-

stigatoriá, sub presedinti'a Dlu jude supremu Imreh Ferencz, nu a potutu affá nece o vina, cá sè-lu destitue, dupa cum documenteaza acést'a protocolulu luat, paremi-se, in 16 Iuliu a. c. in Teiusiu; pre cum si scrisorea de destituire a Dlu jude supremu, totu d'in 16. Jul. a. c., alu carei-a intielesu este: „cá de-si comisiunea osmisa pentru investigatiune, d'in multele acuse aduse in contra DTale, nu a potutu adeveri nemic'a, ce ar' poté vatemá onorea seu védi'a DTale, dar' cu tote aceste-a, fiindu-cá schimbarea impregiurárilor presenti pretinde unu astfeliu de primariu, care sè coresponda mai cu scopu (szélszerűbben) recerintieloru comunali si oficiali, ma vedu silitu a te destitui,“ etc. etc., de unde apriatu se vede cá nu i-a affatu nece o vina, pentru-cá insu si Dlu jude supremu marturisesce acést'a, dupa cum apriatu se vede d'in cele citate mai in sus; dar' Dlu jude supremu se teme de alt'a, si anume cá sub impregiurárele presenti nu va poté coresponde seopului. Ce scopuri mari ai DTa, Dle jude primariu in Teiusiu? Acele le scimu noi prè bine; si ti-potu spune d'in capulu locului, cá in Teiusiu nu tí-le vei ajunge nece odata.

Dici mai departe, Dle jude supremu, in scrisorea DTale de destituire, cá insu-si Pavelu Popa au marturisu, cá in impregiurárele presenti nu e capace de a conduce oficiulu de primariu, cum se cuvine; ei bine, dupa ce acusele aduse in contr'a-i nu s'au potutu adeveri; dupa-ce in tempu de 6 lune a portatu oficiulu seu acuratu, fora de a fi vre o data pedepsitu, ma nice admoniatu; dupa-ce a mai fostu sub absolutismulu lui Bach cáti-va ani primariu; dupa-ce de vre-o cáti-va ani a fostu colectoru de dare, despre care oficiulu de dare d'in Aiudu si-a esprimatu parerea de reu candu a intielesu cá s'a multiimitu de colectoratu; chiaru candu insu-si ar' fi marturisu, — ce eu nece de cum nu credu, — cá nu e capace, nece atunci nu poteai a-lu destitui, Dle jude supremu, pana nu te convingeai despre incapabilitatea dinsului; pentru scopurile cari le nutresei DTa si consortii DTale nu e capace, si nece nu pote fi capace una romanu adeverat.

Domni'a Ta nu scii cá, in díu'a alegerei, comisiunea alesá pentru candidare a tramisu pre unulu d'in sinulu seu de la imbiatu sè primesca acestu oficiu; DTa pote tí-ai uitatu, cá, la alegere, nimene nu a avutu voturi fara numai Pavelu Popa; asié dara candu unu opidu intregu lu socotesce de capace, pentru DTa e necapace; pentru DTa e capace numai substitutulu de acum Márton Ferencz care de 6—7 ani totu ambla dupa biráia, si nu a potutu ajunge pana acum, nu, cá-ci nu e alesulu poporulu, nu e dupa anim'a lui; nu, cá-ci totu-de-una si la tote alegerele a picatu cum pudore, si acur fiindu-i cumnatulu adjunctu de sluga-biráu, au potutu scote sè lu denumiti.

Nu scimu dacă s'au luat mesurile necesarie pentru alegerea noului primariu, si fiindu cá pana acuma in privinti'a asta se vede, cá nu suntemu delocu incunoscintati d'in partea Oficiului cercuale, deci: Considerandu cá destituirea fostului primariu opidanu Pavelu Popa s'a facutu singuru d'in simpl'a ratiune cá e romanu;

Considerandu cá fostulu primariu s'a destituitu d'in oficiulu seu fara a fi fostu candu-va pedepsitu, ba ce e mai multu, nece chiaru admoniatu de oficiolatele superiori;

Considerandu cá, cu ocaziunea investigatiunii, romanii d'in Teiusiu nu au sciutu nemic'a despre acésta afacere, fara singuru numai ungurii au fostu chiamati;

Considerandu, cá actualulu primariu substitutu e si colectoru de dare, precum si presedinte alu comitetului opidanu si, dupa usulu de pana acum, unulu si acelasi nu pote portá mai multe oficie;

Considerandu cá, fiindu in Teiusiu romanii in majoritate absoluta, prin delaturarea fostului primariu d'in oficiulu seu, romanii nu se bucura de nece o remuneratiune, si cá tote oficiele sunt in man'a ungurilor;

Am onore a indreptá cátra Domnulu Comite supremu alu Albei-inferiore, si cátra intregu onoratulu oficialu comitatensu, urmatori'a interpelatiune:

1. Are Dlu Comite supremu, precum si intregu oficialulu comitatensu cunoscintia despre destituirea ilegalá a fostului primariu Pavelu Popa, si dacă are;

2. Facut'a Dlu comite supremu dispusetiunile necesarie pentru alegere noua, si dacă n'au facutu;

3. Are Dlu comite supremu de cugetu a ordoná cátu mai ingraba alegerea de primariu in Teiusiu?

In numele mai multoru romani d'in Teiusiu.

J. Ratiu, m. p.

De la tiermurea Muresiului, 13—25 iul.

Luandu la desbatere interpelatiunea Muresianulu, publicate in Nr. „Albiniei“ 49, ne sentim indetorati a face numitului Dnu interpelatoriu cunoscutu, cá intieleginti'a romana d'in comuna Setinu, in intielesulu Art. de lege XLIV. §. 20., a declaratulu limb'a romana de limb'a oficiala in anulu 1869, ce e improtocolatu in protocolulu siedintieloru sub Nr. 32., si de atunci incoce protocolulu se porta in limb'a natiunala romana. Deci dara, provocámu pre Dnulu interpelatoriu ca sè-si indrepte interpelatiunea cátra intieleginti'a d'in Opidulu Nadlacu,

VARIETATI.

Semlacu, unde fiii lui Trajanu sunt in majoritate si intieleginta in mai mare numeru, si lu asecuram, ca acolo nu va intardia cu interpelatiunea sa.

Intieleginta romana d'in comuna Setinu.

Oradea Mare, 2. aug. 1870.

In intielesulu statuteloru aduse in constituant'a autonómica a catoliciloru magiari in Bud'a-Pest'a, dieces'a gr. cat. romana oradana, are de a tramite 1 deputatu besericescu si doi mirenii; pentru cesti d'in urma, dieces'a sa impartitu in doue cercuri alegatorie, unulu cu resiedinta in Oradea-Mare si altulu in Careii-Mare. De cerculu oradana se tienu 13 protopopiate, d'intre cari 10 au alesu, d'in protopopiatulu Vasiadului numai una parocia, protopopiatulu Crisului-rapede au protestatu (precum s'a publicatu si in „Federatiunea“) er' protop. Beclului n'a alesu de feliu, — estu modu 50 parocie au alesu, 45 n'au alesu.

Vediendu-se semnele, ca voru fi alegeri, comitetulu centrale s'a constituitu estu-modu: Presedinte Ios. Romanu, notariu Petru Mhuti; membrii comitetului centrale: Ioanu Gozmanu, Ioanu Moldovanu, Petru Ciceronescu, Gavriilu Papdanu si Ioanu Papu parcau in Girisiu.

Acesti-a, adunandu-se asta-di pentru scrutintu (anumerarea voturilor), rezultatulu este urmatoriu:

D'in protocoalele celor 50 parocie, 11 ca neregulate, nimicindu-se, d'in voturile celor 39 parocie urmatorii domni au obtinutu voturi:

Iosifu Romanu 564; Iosifu Vulcanu 305; Dionisiu Pascuti 215; Ioanu Siorbanu 194; Ioanu Vasii 176; Ioanu Gozmanu 154; Szilvásy (rusu de la Makó) 51; Ant. Venteru 49, si inca alti 5 câte de la 1 pana la 6 voturi, si asié deputatulu mirenu d'in cerculu oradana este alesu Iosifu Romanu; vedemu dar', ca cerculu oradana (multimuta braviloru preuti) a corespunsu pre deplinu cerintelor beserice gr. cat., ca-ci a alesu pre acelu-a, a carui-a tenuta o cunosca de la alegerele premerse; credemu, ca nice cerculu de Carei (resp. Satmareni) nu va remane mai pre diosu, ci va lucra asemenea.

Preutii, pre semne, si voru concentra voturile in Dlu Just. Poppiu. Unu gr. cat.

Clusiu, 21 7 1870.

De Redactoru!

In nrulu 64 alu „Federatiunei“, Dlu Ales. Popu face amintire nu sciu de ce procedere a mea in casa parintelui Georgiu Mesesianu si inaintea Dlu archivarului alu Societatii de lectura d'in locu.

Nu mai unu G. Mesesianu cunosc, dar' cu dinsulu, nici in casa sa, nici intr'altu locu, n'am avutu in tota viet'a mea nici una noplacere; ca se fiu creditu, provocu cu tota stima pre Dlu archivarulu alu societatii de lectura d'in locu si pre Dlu parinte G. Mesesianu se se dechiare in publicu, daca am avutu cu in viet'a, inaintea Dloru seu cu Dloru, ce-va ce nu ar' corespunde cuviintei si onorei seu ba?

Sperediu ca Dloru, dar' mai alesu Dlu archivarulu, care scie si vede ce se petrece prin diurnale, o va face asta.)*

V. Ranta.

Interpelatiune publica

Ne luamu libertate a interpellá pre Vener. Consistoriu d'in Aradu ca: „ce feliu si cari motive a binevoitu a luá de basa, candu au croitu decisiunea, spre a trage pre invetiatorii, activi de la an. 1859 incoce, la esamenu?“

Dorimu, ba pretindemu de la venerab. Consistoriu aradanu ca, in interesulu dreptatii, umanitatii si confesiunei nostre, se ni faca cunoscute acele motive spre a ne face si noi invetiatorii a le nostre; ca-ci de atatea emisuri ministeriale, ordinatiuni consistoriale, porunce protopopesi si secature parochiale, ne am saturatu, in catu mai ca ni vine a parasí tote!

Si pana ce vomu primí — speramu — deslucirea de la ven. Consistoriu in objectulu de susu, — pan'atunci, colegiloru, in susu! N'avemu a sperá mai multu mantuirea sortei nostre d'in atate necasuri si neajunsuri ce ne coplesiescu, de la altii, ci de la noi insi-ne.

Se incetamu acum de a mai stá cu manele in sinu, privindu cu suspine, cum unii d'in multimea loru ne biciescu, numai d'in petrecere!

Ne am convinsu, ca sinodulu diecesanu nici o iota n'au facutu pentru imbunatatirea si usiorarea sortei nostre celei miserabile!

Susu! susu colegiloru! in una adunare generala, in unu meetingu, cum dice colegulu Andreescu in apelulu seu, si va merge — speramu — treb'a nostra spre bine!

Asceptamu cu nerabdare de la colegii d'in Timisie-ra diu'a conchiamarei, carea va fi pentru noi diu'a invierei nostre. Mai multi invetiatori banatieni.

*) Spatiulu ni-a fostu pre-putienu pentru a publica intrega justificatiunea. La cele-lalte observamu, ca redactiunea si-va tiene cuventulu. Red.

*(Necrologu.) Sigismundu Victoru Popu, deputatu dietaru, si socia sa nasa, Rosali'a Draganu, deplangu morteá ficei loru iubite, Otilia, reposata in Balaton-Füred, in 4 a lun. curinte, la 11 ore, demaneta, dupa una sufrinta de trei lune, in etate de 17 ani. Remasitiile repozatei se depusera spre eterna odichna in 6 a lunei curinte, la 4 ore d. m., in cimiteriulu Cherepsia. Jun'a defuncta avu una educatiune d'intre cele mai eminente: ea vorbiá perfectu, afara de limba sa materna, franceza, italiana, germana si magiara; frumosele ei calitati spirituale se intreceau cu gratiele esteriore ce natura i le dede; tote aceste calitati rare a le defunctei erau inecununate de una nobletia si delicatetia, cari atrageau cu una putere neinvinsa. Dorerea parentiloru, consangeniloru, amiciloru si cunoscutiloru ei este nespusa. Fie-i tierin'a usiora!

Credemu a face una placere lectoriloru nostri, aratandu numerulu tipografiiloru d'in Romania, firmele ce porta, si orasiile in cari se afla. Nu vomu dice nimicu altu de catu se amintimu celorlalte orasie a nu remane multu in urma; fiindu-ca tipografia este mudioculu prin care se introduce cu inlesnire civilizatiunea in mase, etc. Éta orasiile, cari au intielesu pana acum acestu adeveru, si numerulu de tipografie ce posede fie-care; Bacau, 1: tipografia Bacau; Barladu, 1: Tipografia d'in Barladu; Botosiani, 1: Tipografia d'in Botosiani; Braila: 2: Tipografia Triangulu si Tipografia Unirea. Bucuresti, 10: Tipografia Statului (celu mai intinezu stabilimentu d'in Romania); tipografia nationale (anteprenoru C. N. Radulescu); tipografia Curtii (lucratori asociati); tipografia C. A. Rosetti; tipografia Ionu Weiss; tipografia C. Petrescu si I. Busnea; tipografia diarului Tier'a; tipografia Vaidescu si Michalescu; tipografia Tom'a Teodorescu; tipografia Laboratoriloru Romani. Buzeu, 1: Tipografia Episcopale. Craiova 1: Tipografia Macinea si Samitea. Focsiani, 2: Tipografia Goldner, tipografia D. Samolad'a. Galati, 2: Tipografia Thiel; tipografia Strassasi, 7: Tipografia junimei; tipografia Bermann (anteprenoru V. Botezu); tipografia Asachi (institutulu Albinei); tipografia Buciumului; tipografia Tribunei; tipografia Dimitrie Teodorescu. Ploiesti, 1: Tipografia Valstainer. Romanu, 1: Tipografia d'in Romanu. Ramnicu, 1: Tipografia Comunei Ramnicu. Severinu, 1: Tipografia Macinea si Samitea. In totulu trei-dieci si doue de tipografie, adica nici câte una de districtu. „Rom.“

*(Sunt emina in positiune a publicá) si numerulu librariiloru, cu indicatie de orasiile in cari se afla ele. Nu ne indoimu ca facemu unu serviciu literaturei, inserandu la vale numele toturoru librariiloru spre cunoscintia generala. Bucuresti: G. Ioanidu si A. Spiriescu, Socch si Comp., H. C. Varta, Ales. Danilopolu, Adolf Ulrich, G. Ioanidu si Comp., Iug'a si Comp., Michel Asiel, Szolozsy si Grové, Albert Popper, Ales. Gebauer, note musicale, tand'a si Comp. Iasi: G. Petrini si Comp, libraria Junimei, Lascaru Bobi si Comp., Dim. Danila; Craiova: Iosifu Samitea, Filip Lazaru, N. Iosefi. Ploiesti: D. Cosmofay; Galati: G. D. Nebunelli si fiulu, Pericles Mihailidi. Braila: H. Dimopolu, I. H. Maiu. Pitesti: Mich. Lazaru. Giurgiu: C. M. Damarica. Alessandria: Fratii Eliadu, Ionu Popescu. Buzeu: Al. Georgescu. Tergu-Jiului: I. Balanescu. Turnu-Magurele: Fratii Ilie si M. Popescu. Turnu-Severinu: Aron Alhalel. Mizilu: Fratii Pitisiu. Ramnicu-Saratu: Fratii Gavrilescu. Focsiani: Dim. I. Georgiu. Calarasi: P. Stanescu si Petrescu. Barladu: Manolache Barbu. Botosiani: Cristi Many. Bacau: D. Mich. Ciimescu. Pre langa acesti-a, tipografia Statului si tote Primariile urbane au deposite de carti didactice, de unde si-le potu procura elevii d'in tiera ce frecuenta scolele. „Romanulu.“

*(Tout comme chez nous.) Diuar. „Presse“ d'in Vien'a scrie urmatoriile: Unu numeru mare d'intre cetitori, cuprinsi de una curiositate panica, nu potu asceptá momentulu, in care va aparé raportulu despre prim'a lupta mare. „Diuriile prusesi si francese vorbe-scu pre tota diu'a despre atatea-a si atatea-a victorie, éra in Vien'a nu se pote ceti altu ce-va, decátu ca Saarbrücken e una cetate mica si altele — cine naiba mai pote suferi acést'a!“ — eschama unulu. Totu resbelulu si-a perdutu pentru mine voluptatea noutatii!“ dice in modu flegmaticu alu doile-a. Unu alu treile-a se pune la mes'a de scrisu, pentru a tramite Redactiunei una epistola cam de urmatoriu cuprinsu: „Die Redactoru! Cu ce dreptu pretindi Dta inainte una prenumeratiune pre diumetate de anu, daca nu ni raportezi despre luptele, cari ni vinu la audiu? — Lasa una-data se se misce armatele si nu tainu sangerosele bataie, daca voiescu se remanu si pre venitoriu alu Diale pre aplicatu abonante.“ La aceste si asemenea provocari urginte, dice numitulu diuaru, nu potemu responde alta-ce, decátu ca, la tota inemplarea, duii Leboeuf si Moltke si-gatescu trebele ren d'in punctu de vedere alu diurnalisticii, se potu inse escusa in atata, in catu de presinte ei lucra numai pentru paginile cele mari ale istoriei si, prin urmare, se ingrigescu pre putienu de diuarie. Inse spune acést'a impatientiloru, carora-a li trebuescu la degiunu 20,000 morti si pre langa apetitu celu putienu una marsiu fortiatu, si ei te voru

ride in facia. Flamandulu a mancatu degiá d'in asietto tote ciocnirile avangardelor si acum'a i-trebue ca Pidea de Resistance una „lupta terribila.“ In zedaru lu indruma redactorulu politicu la telegramele diuariului oficialu francecu, cari spunu „ca nu esiste nemie'a noua de pre campulu resbelului“, ca-ci trebue se curga sange, fia acelu-a chiaru si pre charita! Daca potu fi armate pre charita, atunci trebue prodese, pre acca cale, si bataie. Pre de tempuriu s'a trasu perdetu de pre teatrulu celu mare alu resbelului, si galeriele in publiculu cetitoriu batu cu pitorele si manele, ca se se incepa una-data joculu. Noi credemu, continua sasu mentionatulu diuaru, ca terribila miseria se va estinde inea destaiu de tempuriu preste mii si mii de omeni, si diariile si-voru implini destulu de tempuriu detorint'a, d'a depinge cetitoriloru loru marile maceluri de popore. Lasa creda unele foie, ca corespundu dorintieloru publicului loru, publicandu dupa una depesia minciunosa alta si mai incornurata, inse una foia seriosa trebue se despretiuesca asemenea procederi. De altminte-a numerulu minciuneloru tiparite crece pre di ce merge in intru si afara de Germania si, preste putienu, celu mai adeveratu si fidelu telegramu de sensatiune de pre campulu resbelului va trebui se contiena: De astadi demanetia se mintiescu pre intregalinia. Detaiurile Lipsescu inca.

*(Victoru Hugo) adresá damelor d'in Guernseg urmatori'a epistola: Hauteville Haute, 28. iuliu. Damele mele! Catoru-va omeni li-a placutu a judeca la morte pre una parte a genului omenescu; avemu prospecte despre unu resbelu inversunatu. Acestu-a nu este nici resbelu de libertate nici de detorint'a, ci singuru numai alu capriciului. Doue popore se acidu unulu pre altulu spre desfatara a doi domnitori. Pre candu intielectii si cugetatorii perfectiuneza civilizatiunea, pre atunci principii perfectiuneza resbelulu. Acestu-a va fi terribilu. Totu ce se intempla, ni pune in prospectu opere de acésta specia. Va esiste una pusca, carea ucide de una-data 12, si unu tunu, ce ucide 1000 de omeni. In abia Renului nu va curge mai multu apa cristalina a muntiloru, ci sange omenescu. Mamele, sororile, fetele si femele voru plange. Ele se voru imbraca in doliu, si una parte si-va gial propri'a sa nenorocire, éra ce-alalta nenorecirea altoru-a. Cescalda de sange va fi acestu resbelu, damele mele! Ce conflicte ale nenorocitoru luptatori! — Permeteti-mi se ve adresezu una rogare. De-si acesti orbiti au uitatu ca sunt frati intre sine, fiti Dvostra sororile loru, grabiti spre ajutorarea loru: gatiti scame. Acea panza invecchita, carea nu e de nici unu folosu patriei nostre, in resbelu salveza viet'a ranitoru. Daca tote damele d'in tenutulu nostru s'aru consacra acestei labori, acelu-a va fi unu esemplu forte frumosu si sublimu si una bine-facere mare. Barbatii facu numai lucruri role, inse Dvostra damele mele, indreptati relele, si, dupa-ce esistu angeri rei, fiti Dvostra angerii cei buni. Daca veti voi-si de siguru veti voi — preste putienu vomu ave una multime de scame. Aceste le vomu imparti in doue parti egale, d'intre cari un'a o vomu tramite in Franca, éra pre ce-alalta in Prussia. Cu profunda onore Victoru Hugo.“

*(Relativu la Tofaleni) d'in Transilvania, maltratati si scosi d'in vetrele loru in tom'a anulu trecut de catre ungurulu Apor, „Romanulu“ de la 11 iuliu st. v. publica una mica dare de sema a comitetului infintiatu pentru ajutorarea si protegierea aceloru nenorociti. D'in acea dare de sema aflamu, ca pana la 10 iuliu st. n. au incursu de la subscriitorii d'in Ostrunguri'a 3112 fl. 99 cr. v. a., er' d'in Romania libera 22,471 franci 21 centime in auru. Totu d'in Romania au mai incursu 36 lei vechi, de la comun'a Iasi 5000 franci, de la diuariulu „Traianu“ 560 lei noui si de la Botosiani 29 galbeni. D'in restulu considerabilu ce a remasu, dupa-ce s'a impartitu una suma ore-care intre nenorociti, s'a decisu, ca se se cumpere una mosia, pre care se se asiedie sermanii Tofaleni, si acelu satu nou, se fia unu dreptu monumentu pentru iubirea si ajutorarea fratiesca.

*(„Freier Orient“) este titulu unui nou diurnalulu care apare la Bucuresti in limb'a germana, dar' care sente remanesc. „Informatiunile buerescescenes“ ni recomanda numitulu diuaru germanu cu atatu mai multu, ca-ci nu este subventiunatu de Dlu Beust seu Andrássy, ci si-a propusu unu scopu nobilu, combaterea calumniiloru respandite de mercenariile foie ale acestoru-a. — Daca este asié, apoi salutamu si noi aparitiunea diuariului germanu „Freier Orient“, care se va lupta pentru causa comuna.

Sciri electrice.

Mainz, 2. aug. In proclamatiunea regelui prusescu catre armata se dice; Tota Germania este inarmata contra acelu statu vecinu, care ne-a surprisus, fara a ni dechiara resbelu. E vorb'a de aperarca patriei amenintiate, a onorei si a vetroloru nostre. Eu primescu asta-di comand'a preste intrega armata si mergu liniscitu in lupt'a carea parintii nostri, in asemenea pusetiune, au portatu-o odinora cu gloria. Patri'a intrega d'impreuna cu mine privesce cu incredere la voi. Ddiu va fi cu drept'a nostra causa, Vilhelmu.

Parisu, 3. aug. „Journal Officiel“ serie in editiunea de séra: Noi nu portăm resbelu contr'a Germaniei, ci contr'a Prusiei si contr'a politicii lui Bismark. Imperatul Francei a anuntiatu degiã înainte de Sadv'a a favorisã dorintiele si interesele natiunei germane prin una conciliare a drep- turiloru prusiane cu statete de medi-locu si prin sustinerea Austriei intre poporatiunile germane. Prin realizarea acestui programu, Germani'a ar' fi evitatu calamitatea unui resbelu despoticu. Diur- nalulu critizeza apoi politica violinte a lui Bis- mark si si esprime parerea de reu, cã regele Vil- helmu stã sub domnirea unoru ministri fara con- sciintia. — Simpatia traditiunale, ce Franci'a o are pentru statele germane de sudu, va fi mai du- rabile ca resbelulu, pentru-cã Franci'a voiesce, ca tieretele germane sã dispuna liberu de destinele loru. Imperatul vrẽ sã elibereze Germani'a de jugulu Prusiei. Imperatul vrẽ sã puna capetu apucatu- reloru Prusiei, cari amenintia Europ'a intrega; vrẽ sã scape natiunea danesa de perire si, in fine, vrẽ sã fundeze una pace durabile si basata pe dreptulu moderatiunei si alu equitatii. Acest'a este ide'a conducatoriã a resbelulu presinte, care nu este resbelu alu ambitiunei, ci unu resbelu pentru sustinerea echilibrulu; elu servesce dreptu ape- rare contr'a nedreptãtii. Noi dorimu, ca Germani'a sã inceteze a mai servi ambitiunei si egoismulu Prusiei, si sã se reintorca pre calea salutei si a intieleptiunei; germanii voru recunosece in fine loia- litatea imperatulu Francesiloru.

Viena, 3. aug. Negotiatiunile intre Austri'a si Italia, relative la una procedere comuna atãtu pre terenulu neutralitatii, cãtu si, eventualminte, la intrarea in actiune, sunt aproape de una inchiaiere favorabile. — Isabella, ex-regin'a Spaniei, caletori la Berolinu.

Berolinu, 3. aug. Regele primu, inainte de plecare la armata, una telegrama de la impera- tulu Rusiei, carea, pre bas'a informatiuniloru per- sonale, lu asigura, cã Austri'a va remanẽ neu- trale.

Londr'a, 3. aug. Gladstone dechiarã in cas'a de diosu in privintia omoruriloru d'in Gre- ci'a, cã acum nu este nice una indoiela, cum-cã in acest'a afacere sunt complicate si personalitati inal- te si cã una schimbare a ministeriului n'ar' fi nici decãtu favorabile pentru dorintiele Angliei.

Parisu, 3. aug. Francesii au ocupatu, cu baioneta, pusetiunile in lupt'a de la Saarbrücken; 20,000 prusi formau garnison'a cetãtii, cari apoi s'au retrasu pre colinele de pre partea opusa. — Oficialminte se anuntia, ca corpulu Fossard, in urm'a unei lupte rapide, a ocupatu inaltimele, cari domineza preste Saarbrücken si preste pasurile Saarului. Una bateria a inamiculu, asediata in stang'a cetãtii Saarbrücken, a fostu silita a incetã cu puscarea. Trupele franceze se asiediara in po- sitiunile cucerite. — Inimiculu a fostu alungatu de mitraillesi cu una perdere de diumetate d'in numerulu fetioriloru.

Viena, 4. aug. Guvernulu francezu a tra- misu Austriei unu tunu de sistem'a noua (mitrail- leuse), ca modelu spre a se provede si ea cu acest'a arma; guvernulu austriacu l'a primitu cu multumita si a si ordonat la Werndl 100 bucãti. — Se vorbesce, cã si guvernulu magiaru negociãza cu fabricantulu Sigl, ca pãna in mediu-loculu lui noemvre sã-i gatesca 100 bucãti tunuri mi- traillese.

Parisu, 4. aug. Foi'a oficiale publica unu telegramu alu ducelului de Grammont, in care se dõce, cã Bismark a svatuitu pre principiele Napo- leonu, ca Franci'a sã ocupe Belgiulu. Conte Goltz a repetatu acestu svatu la curtea franceza, Fran- ci'a inse n'a intratu cu Bismark in nice unu feliu de negociatiuni in privintia acest'a. Telegramulu mentiuneza, cã Franci'a a voitõ desarmare, ce'a ce

Bismark a negatu, aducundu de pretestu temerea ce o are de Austri'a, de federatiunea stateloru germane de sudu si eventualminte de estinderea Francei. Bismark inse a accentuatõ cu osebite ingrigirea, ce i-o insufla politica Rusiei si, cu acest'a ocaziune, a datu locu unoru expresiuni asiẽ de vatematorie pentru cabinetulu rusescu, pre cari ducele de Grammont nice nu voiesce a le repetã.

Petropole, 4. aug. „Journ. de St. Pe- tersb.“ respinge cu energia tote acele sciri si com- binatiuni, cari vorbescu despre gramadirea de trupe la confiniile Romaniei.

Bursa de Viena de la 5. augustu, 1870.

5% metall.	52.70	Londra	130.—
Imprum. nat.	61.70	Argintu	129.30
Sorti d'in 1860	86.—	Galbenu	6.7
Act. de banca	656.—	Napoleon'd'or	10.54
Act. inst. cred.	218.—		

Proprietariu si editoriu **ALESANDRU ROMANU**
Redactoru respund. interim. **IONU POBUTIU.**

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele anuntieri, mai alesu cele de orologie, sunt unele prea pompose si compuse cu intentiunea de a prinde in cursa pre locitori de la tiera (provinciãli). Ori si cine dar intru interesulu sãu propriu interesã-se de a cumpãra orologiele pentru cari venditoriulu nu pote da garantia dã ajunã. Orogiolele cum- perate de la mine se potõ totõdeãunã si dupa placu au a mi-se returnã, au a se schimbã cu altile, una doredã acest'a de cea mai exactã soliditate.

MINUNILE DILELORU NOSTRE

sunt orologiele preabine regulate, cari se vendu cu reversale de garantia; acelle se vendu, precum se pote vedẽ mai la vale, cu pretiari forte mize, numai ca interesã loru sã fia mai mare. Deci, nimene sã nu scape ocaziunea binevenita de a se provede cu unu esemene obõsõtu atãtu de trebõnciosu pentru fie ace care casa.

Pentru tote orologiele se garanteza.

- 1 orologiu frumoã cu capsula de bronzu si cadrãnu emailatã . . . . . fl. 1.40
- 1 cu cadrãnu de porcelãnu emailatã . . . . . fl. 1.80
- 1 „ „ cu sumãria (care bate) . . . . . fl. 2.80

Ori care d'in aceste, impreunãte cu desceptatoru, 20 cr. mai multu.

- 1 orologiu, formatu mare, frumoã lucrãtu, cu cadrãnu de porcelãnu . . . . . fl. 2.80 pana la fl. 3.20
- 1 acelu-si, preafinu ornãtu, cu desceptatoru . . . . . fl. 3.90, 4.50
- 1 orologiu cu pietãra fina pre partea anteriorã, cadrãnu auritu sãu cu gravure de arte elveticã, tote cu desceptatoru, unulu . . . . . fl. 5, 6, 7, 8.
- 1 Orogiole de salone d'in bronzu cu recipienti si postamentu, unulu . . . . . fl. 2-2.80
- 1 orol. mare . . . . . fl. 3.20-4.80
- 1 orologiu englezescu de caletoriu, cu descept. carelu nu lo lasã a dormi, — cu tãca . . . . . fl. 6.
- Orogiole elveticã de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi anu, formã preafinã, d'impr. cu . . . . . fl. 4.50

Orogiole anglice de pusunariu

cu machina de nicolu sãu de precisiune, garantia pre 5 anu, aceste sunt cele mai sigure orologie fabricate pana acum.

- 1 Cronometru cilindric . . . . . fl. 6.50
- 2 auritu prin focu . . . . . fl. 10.50
- 2 ancora cu sticla de cristãtu . . . . . fl. 11.—
- 1 auritu . . . . . fl. 12.—
- 1 cu capsula duplice, savãnetu . . . . . fl. 13.50
- 1 acelu-si auritu . . . . . fl. 14.50
- 2 Remontoriu (fara chianse) . . . . . fl. 10.50
- 1 de tãle mai fine . . . . . fl. 14.—
- 1 ancora de celte mai noue, cu sticla de cristãtu duplice, cãtu se pote . . . . . fl. 10.50
- 1 vedã constructiunea fara a se deschide orologiu . . . . . fl. 13.50
- 1 seceã-si, ancora mai fina . . . . . fl. 13.50
- Orogiole pentru domne, fine si elegante . . . . . fl. 12, 15, 18

Totu felulu de orologie vechie, si cele ce aici nu sunt insirate, se vendu mai eftinu decãtu ori unde aiurea. Unu orologiu de sore bine regulatõ, cu **compasu**, in formatu de pusunariu, si dupa carele se potõ regulã tote orologiele mecanice, costa numai 25 cr.— Se afla de vendiãre numai la subsemnatulu.

Tote marfãrile cari nu voru conveni **O. D.** cumpãratori au se voru reprimi au se voru schimbã cu altile, ceea ce dovedesce soliditatea cea mai exactã.

Ornamente eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru non) facu de prisosu pre cele vechiã pentru cã aceste noue fabricãtiuni acelu cu coloru necu in forma (fãgon) nu cadu coloru genuine, apoi este de insemnatõ cã nu costa neci a patãra parte d'in pretulu ce se dã numai pentru formã (fãgonulu) coloru genuin, deci urmeza de sine cã se pote mai adese ori cumpãra ceea ce este mai nou si mai moderatõ. Inãu-si cunosutoriulu pote fi amagitõ cu acesteã, atãtu sunt de bine imitate.

Celle mai noue ornamente

dupa formã cea mai moderna fabricate d'in auru nou, carele pastreãza coloru aurã si prin urmare semena de minime cu ornamentele genuine, cu pietre imitate sãu cu emailu dupa cum cere fãgonulu.

- Brosie** (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1.
- preafine 1 „ 1 fl. 50, 1.80, 2-2.50.
- Cercei**, fini, 1 parch. 50, 80 cr. fl. 1.
- preafini fl. 1.50, 2, 2.50.
- Garniture intregẽ, ace, si cercei** 50 cr. fl. 1.20, 1.60, preafini lucrate fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
- Brãgiete**, fine, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1.
- preafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
- Coliere preafinã**, 1 buc. 80 cr. fl. 1.20 pana 1.50.
- Medaliõne**, fine, 20, 40, 60 cr.
- preafine 80 cr. fl. 1, 1.50.
- Inelle** preafinã, cu osebite petre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 86 cr. fl. 1.
- Catene de orologie** pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.
- Catene de grumãdi**, fine, fãgon venetianu fl. 1.40, 1.80, 2.
- Ace** pentru domni 20, 40, 60, 80 cr.
- Bumbi la cameãia** 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
- Bumbi la manee** 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
- Bumbi la guleru**, 5 si 10 cr.
- Garniture intregẽ, bumbi la cameãie si manee**, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 legãtura de sternãrie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.
- Inelle de auru genuinu** cu pietre fl. 1, 50 cr., 2 fl. 2 fl. 50 cr.
- Catene de argentu**, de 13 probã, aurite prin focu, scurte, fl. 3.50, 4.
- Catene lungẽ** la gũtu, totu de 13 pr. fl. 6, 7.
- Medaliõne de argintu**, 13 pr. aurite in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente de ocieļu moderne

compuse d'in mai multi stili de ocieļu finu tociti.

- 1 brosiu (acu) 40, 60, 80 cr. fl. 1, dõ in argiatu cuprinsi fl. 1.50, 2, 3.
- 1 par. **Cercci**, 50, 60, 80 cr. fl. 1, dõ in argiatu cuprinsi, fl. 1.50, 2, 3, 5.50.

Ornamente fine de briliante.

Inãu-si cunosutoriulu pote fi amagitõ prin aceste ornamente cuprinse in argiatu, provedutu cu substrãtu auritu si cu acu, briliantele (diamanti) imitati sunt de cristãtu de munte finu tocitu carele nu perde viuulu focu, sunt si alte imitatiuni de petre pretioã.

- 1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
- 1 par. **Cercci** fl. 4, 5, 6.
- 1 par. **bumbi de cameãie** fl. 2.50, 3.50, 4.50.
- 1 acu pentru domni fl. 1.50, 2.50, 3.4.
- 1 **Inelle cu briliante** d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 **Cruciliõtie**, inime a se purã la gũtu fl. 2, 3, 4.

Ornamente de doliu (gele)

negre, formã preafinã si fierãtoãrie, d'in sticla, actu, lava, si cornu de bibõlu.

- 1 brosiu (acu) 20, 30, 50, 80 cr. fl. 1.
- 1 par. **cercci** 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1.
- 1 buc. **brãgiete**, 30, 60, 80 cr. fl. 1.
- 1 buc. **colieru la gũtu**, 50, 80 cr. fl. 1.
- 1 **catena de orologie**, scurta, 25, 30, 60 cr.
- 1 **Catena la gũtu**, 30, 80 cr. fl. 1.
- 1 **bumbu de cameãia**, 4 cr.
- 1 par. **bumbi la manee**, 15, 20, 30, 40 cr.
- 1 **peptine**, 20, 40, 60, 80 cr.

Ornamente pururea mirositorie

d'in plante indice, cari pastreãza pururea mirosulu naturalu si sunt formate dupa cea mai nouã moda. Aceste ornamente sunt neajunse in elegãntia si placute pentru mirosulu celu bunu. — Salonulu, in carele va intrã o domne ce porta acestã garnitura, devine in cate-va minute profumatõ.

- 1 brosiu (acu) 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 par. **Cercci**, 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 **brãciãta**, 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 **coliera**, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
- 1 **catena de orologie** pentru domni, profumatã, fl. 1.40.

Mãrfuri de argintu dupa fãgonulu celu mai nou preafinu, de 13 pr. cu marc'a de aperare, de la oficiulu de i. r. de Viena

Nomai prin cumpãratoru cu respectã de argintu vechiu cu pretiu eftinu mi-a fostu cu potintã a pote vindã mãrfuri de argintu genuinu cu pietãrile urmãtoãrie. — (Argintulu vechiu lu schimbãmu.)

1 doãza entã de mãsa . . . . . fl. 15.—	1 buc. pipernitã, greã, ... fl. 8.50	Luminãri de mãsa, cu parchiãta:
1 „ furentãtia . . . . . fl. 15.—	1 „ cleãce de zahãru . . . . . fl. 6.50	7" 8" 9" 10" 12" inãltu
1 „ cutitã de dessert . . . . . fl. 10.50	1 „ veriga pentru serviõte . . . . . fl. 4.—	
1 „ furentãtia de dessert . . . . . fl. 10.50	1 „ sarãritã, simplã . . . . . fl. 5.—	
1 „ lingure de mãze, grele, ... fl. 55.—	1 „ sar. piperu. (duplice) . . . . . fl. 10.50	
1 „ lingure pãra copii . . . . . fl. 35.—	1 „ pocãit pentru unu . . . . . fl. 5.—	
1 „ lingure de cafeã, grele, ... fl. 20.—	1 „ pocãit pentru vinu . . . . . fl. 18.—	
1 buc. lingura mare . . . . . fl. 18.—	1 „ stãgeru de oleiu si orõtu . . . . . fl. 30.—	
1 „ lingura pentru legumi . . . . . fl. 12.—	1 „ corõitã de pome si pane inãvãre . . . . . fl. 30.—	
1 „ lingura pentru pesci . . . . . fl. 12.—	1 „ filigrãna . . . . . fl. 30.—	
1 „ strãcorãtoãre de cãlu . . . . . fl. 5.—	1 „ luminãre de manã . . . . . fl. 9.50	
1 „ pisãide pentru zahãriu . . . . . fl. 10.—		

Mãrfurile insemnãte mai sus cu pretiãrile si calitatea numita sunt de vendiãre numai in depusetoriulu subsemnatulu. Listele pretiãrile pentru tote obiectele se dau gratuite. Va interesã pre ori si cine a avẽ unu esemplariu.

In monãrciã austriacã acesti artii se afla de vendiãre numai in depusetoriulu subsemnatulu (8-5,-14)

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.